

retouradres: Postbus 49, 3000 AA Rotterdam
College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland
T.a.v. dhr. J. de Bat

Stedin Netbeheer B.V.
Blaak 8
3011 TA Rotterdam
088 896 39 63
www.stedin.net/zeeland
KvK Rotterdam 24289101

Datum 31 januari 2024
Onderwerp Deelnameverplichting Noordring

Behandeld door Dhr. M. Martens
E-mail martin.martens@stedin.net

Geachte heer De Bat,

Onlangs hebben we elkaar gesproken over de actuele en urgente situatie van netcongestie voor teruglevering van elektriciteit op Tholen en Schouwen-Duiveland. De situatie is kritiek. Meer stappen en een integrale aanpak zijn nodig om problemen op het net in de Noordring op te kunnen lossen. We hebben doorlopen wat er door Stedin is gedaan in het zoeken naar flexibel vermogen en de vervolgstappen van deelnameverplichting die nodig zijn om het elektriciteitsnet betrouwbaar te houden. Met deze brief bevestigen we ons telefonische gesprek.

Per 1 februari 2024 gaat voor Tholen en Schouwen-Duiveland de deelnameverplichting aan congestiemanagement gelden voor vier grootverbruikklanten met teruglevering >8 MW. Dit is een volgende stap in congestiemanagement die Stedin uitvoert volgens de Netcode Elektriciteit omdat de vrijwillige fase onvoldoende flexibel vermogen heeft opgeleverd. Stedin benadert in deze fase klanten (met teruglevering >8 MW) uit dit gebied om een verplicht voorstel te doen voor het aanbieden van flexibel vermogen. De klant heeft nog wel invloed op de prijs. De deelnameverplichting in dit gebied geldt voor grootverbruikklanten met windmolens en zonneparken. Deze kunnen tijdelijk op piekmomenten worden afgeschakeld tegen een vergoeding.

Klantgesprekken vrijwillige fase flexibel vermogen

Sinds oktober 2020 is er sprake van netcongestie voor teruglevering op de Noordring, het 50 kV elektriciteitsnet dat de eilanden Schouwen-Duiveland en Tholen van elektriciteit voorziet. Dit betekent dat aanvragen van bestaande en nieuwe grootverbruikers (aansluitingen >3x80A) voor vermogen voor teruglevering op een wachtlijst komen. De fysieke congestie op Tholen en Schouwen-Duiveland neemt de komende jaren nog verder toe door de aanhoudende autonome groei van kleinverbruikers. Met het flexibel vermogen kunnen we de overbelasting op het net, en daarmee eventuele storingen, voorkomen. Helaas hebben de eerdere congestiemanagementonderzoeken niet geleid tot voldoende vrijwillige deelname aan congestiemanagement. Het flexibel vermogen dat is gecontracteerd tijdens de onderzoeken is onvoldoende. Ook technische mogelijkheden zijn onderzocht en boden niet de gewenste oplossingen. Na de uitkomst van het heronderzoek is Stedin opnieuw het gesprek met grootverbruikklanten aangegaan om meer flexibel vermogen te kunnen contracteren op vrijwillige basis. Hierin zijn concrete en positieve stappen gezet. Met de grootverbruikklanten boven 2 MW hebben we een of meerdere vervolggesprekken gevoerd. We hebben uitleg gegeven over de verschillende producten die nodig zijn, specifieke klantdata berekend en gedeeld wanneer de zonne- en windparken regelbaar zijn. Ook zijn er contractmodellen voorgelegd. Dit heeft geleid tot twee extra offertes in de vrijwillige fase van congestiemanagement en twee verwachte offertes op korte termijn.

Deelnameverplichting is nodig om leveringszekerheid te garanderen

Vanaf de start van het voorjaar 2024 (zonne-seizoen) hebben we echter nog meer flexibel vermogen nodig om de leveringszekerheid van elektriciteit te kunnen blijven garanderen. Daarom gaan we na de vrijwillige fase van congestiemanagement per 1 februari 2024 over op de wettelijke volgende fase: de deelnameverplichting. We kiezen hierin voor een gerichte en zorgvuldige aanpak zodat we klanten niet onnodig belasten. Dit doen we door de deelnameverplichting alleen op te leggen waar die absoluut nodig is én er al eerdere gesprekken zijn gevoerd. De groep klanten die buiten deze selectie valt, gaan we nu niet verplichten. Daar blijven we wel mee in gesprek om flexibel vermogen te vinden omdat de behoefte aan flexibel vermogen blijft groeien in de Noordring

Deelnameverplichting geldt voor grootverbruikklanten >8MW (megawatt)

De Netcode Elektriciteit (Codebesluit ACM) beschrijft dat wij grootverbruikklanten kunnen verplichten om bij te dragen aan congestiemanagement als deze een gecontracteerd vermogen boven 1MW hebben. Ook in de brief die Minister Jetten op 18 oktober 2023 naar de Tweede Kamer heeft gestuurd wordt melding gemaakt van deze maatregel. Verplicht deelnemen aan congestiemanagement betekent dat de klant op momenten van dreigende overbelasting verplicht is om, op verzoek van Stedin, minder elektriciteit terug te leveren aan of af te nemen van het elektriciteitsnet (flexibel vermogen). De klant bepaalt tegen welk bod deze minder elektriciteit terug wil leveren of af wil nemen. Stedin zal de ontvangen aanbiedingen daarna beoordelen en informeert de klant over het besluit. We bepalen per congestiegebied vanaf welk vermogen een bijdrage verplicht is en of dit voor teruglevering of afname geldt. De bandbreedte die daarvoor gebruikt wordt is vanaf 1MW tot 60MW. In Tholen en Schouwen-Duiveland ligt de ondergrens op 8 MW en gaat het om teruglevering. Het gaat dan in totaal om vier grootverbruikklanten met windmolens en zonneparken, waarvan één klant al voldoet met een contract. Van de overige drie klanten hebben we al één offerte ontvangen en zijn de andere klanten met de offerte in voorbereiding.

Vervolgstap niet-marktgebaseerd congestiemanagement

Door het toepassen van verplichte deelname aan congestiemanagement ontstaat er meer aanbod. Daarbij is het wel van belang dat de aanbiedingen marktconform zijn. Omdat de kosten voor congestiemanagement verwerkt worden in de netwerktarieven voor alle klanten is dit erg belangrijk. Wordt de prijs onverantwoord hoog opgedreven? Dan zijn wij genoodzaakt om maatregelen te nemen en zoals omschreven in paragrafen 9.9 en 9.11 van de Netcode Elektriciteit over te gaan op de volgende fase van niet-marktgebaseerd congestiemanagement. In deze fase heeft de klant dan geen invloed meer op de te ontvangen vergoeding en ontvangt de wettelijk bepaalde basisvergoeding. Deze situatie kan ontstaan als de deelnemers geen marktconforme tarieven aanbieden. Omdat het zonne-seizoen voor de deur staat kan dit op zeer korte termijn gaan spelen. Wij communiceren naar onze klanten over alle fasen van congestiemanagement zodat zij weten dat eerder meedoen aantrekkelijker is. Leiden deze stappen alsnog niet tot het gewenste resultaat dan zullen we in het uiterste geval individuele klanten moeten afschakelen om storingen te voorkomen. Door het gericht en zorgvuldig inzetten van de verplichte fase van congestiemanagement willen we dit voor zijn.

Versterking van het net in Tholen en Schouwen-Duiveland

De deelnameverplichting en daarmee de overeenkomst duurt totdat de netversterking gereed is. De structurele oplossing is de versterking van het net in Tholen en Schouwen-Duiveland. Dit bestaat onder andere uit het bouwen van 150 kV stations in Zierikzee en Tholen, die beiden afhankelijk zijn van een nieuw te bouwen 380 kV station in Halsteren. Landelijke netbeheerder TenneT heeft 1 november 2023 aangekondigd dat deze stations naar verwachting in 2028 in bedrijf worden genomen. Aansluitend neemt Stedin stapsgewijs de nieuwe verdeelstations in Oosterland, Maartensdijk en Zierikzee in bedrijf. Dit duurt naar verwachting in totaal anderhalf jaar na het inbedrijf nemen van het TenneT-station.

Integrale aanpak en samenwerking in Energieraad

Oplossingen zitten in integrale aanpakken en in het bundelen van krachten. Gemeenten, provincie en netbeheerders werken samen in de Energieraad om de vergunningsverlening, het efficiënt benutten van de capaciteit en de netplanning goed met elkaar in lijn te houden, met als doel de leveringszekerheid van het net voor consumenten en bedrijven te waarborgen. Het versnellen van trajecten is iets wat continu aandacht behoeft en waar samenwerking een cruciale rol speelt. Ook blijven we met elkaar breder kijken naar oplossingen. Daarbij kijken we of het voor de Noordring zinvol is om via tenders grootschalig flexibiliteit uit te vragen aan de markt, waaronder oplossingen met grootschalige energieopslag. Samen bouwen wij aan een sterk en uitgebreid energiesysteem van de toekomst.

Meer informatie is te vinden op www.stedin.net/noordring. Mochten er nog vragen zijn neem dan gerust contact met me op.

Met vriendelijke groet,

Martin Martens
Regiodirecteur Zeeland & Haven Industrieel Complex Rotterdam